

Informácia z 22. zasadnutia
Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím Rady vlády Slovenskej republiky
pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

4. decembra 2020, 10.00 h., (online zasadnutie)

Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím zasadal kvôli vážnej epidemiologickej situácii po dlhšej dobe a prvýkrát online formou.

➤ **kontrola uznášaniaschopnosti výboru**

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru hneď v úvode zasadnutia bolo online pripojených 21 z 30 členov výboru s hlasovacím právom, nakoľko podľa čl. 10 ods. 3 Štatútu Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím je výbor spôsobilý zasadať a uznávať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Výbor bol počas celého zasadnutia uznášaniaschopný.

22. zasadnutie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím viedla v zmysle čl. 6 ods. 2 Štatútu Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím štátna tajomníčka MPSVR SR.

➤ **schválenie návrhu programu zasadnutia**

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti výboru sa schvaľoval program 22. zasadnutia výboru. Členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k programu. Nikto z pripojených účastníkov nemal pripomienky k navrhovanému programu a nikto nenavrhol doplnenie do bodu Rôzne. Program bol jednomyselne schválený.

Členovia výboru boli oboznámení so skutočnosťou, že všetky body programu majú informatívny charakter a budú podané ústne priamo na zasadnutí výboru, neboli k nim zasielané podkladové materiály.

➤ **Aktuálny stav riešenia podnetu iniciovaného na predchádzajúcom zasadnutí výboru - zubné ošetrenie pacientov s viacnásobným postihnutím v celkovej anestézii**

Bod uviedla PhDr. Iveta Mišová, členka výboru zastupujúca skupinu osôb mentálnym postihnutím, nakoľko tento podnet vo veci zubného ošetrenia pacientov s viacnásobným postihnutím v celkovej anestézii iniciovala na predchádzajúcom zasadnutí výboru. Štátny tajomník ministerstva zdravotníctva SR MUDr. Peter Stachura, Dr. med. MBA informoval výbor o pracovnom stretnutí za účasti zástupcov zdravotných poisťovní, hlavnej odborníčky MZ SR pre zubné lekárstvo, prezidenta komory zubných lekárov, komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím, riaditeľky Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR a komisárky pre deti z dôvodu potreby riešenia zubno - lekárskeho ošetrenia v celkovej anestézii u osôb so zdravotným postihnutím. Na uvedenom stretnutí sa dohodli, že stanovia rozsah diagnóz a zdravotné výkony, ktoré by mali byť týmto pacientom plne hrazené zo zdrojov verejného zdravotného poistenia všetkými zdravotnými poisťovňami.

MUDr. Igor Moravčík, prezident komory zubných lekárov doplnil štátneho tajomníka, že je zámer, aby zubné ambulancie vznikli hlavne pri ústavných zdravotníckych zariadeniach v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR.

Zástupcovia Ministerstva zdravotníctva SR budú na najbližšom zasadnutí výboru informovať o aktuálnom posune v tejto veci s cieľom zlepšenia prístupu zdravotne postihnutých osôb k zubno - lekárskeho ošetreniu v celkovej anestézii.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o príprave sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 z hľadiska prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím**

Bod uviedla PhDr. Ľudmila Ivančíková, PhD., generálna riaditeľka sekcie sociálnych štatistík a demografie zo Štatistického úradu SR. Prítomných informovala o príprave sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021, ktoré bude realizované novým konceptom - integrovaným sčítaním, ktoré je z hľadiska metód založené na integrácii údajov z administratívnych zdrojov a údajov z terénu.

O sčítaní obyvateľov bude obyvateľ informovaný na celonárodnej úrovni prostredníctvom všetkých druhov médií, na webovom sídle Štatistického úradu SR, prostredníctvom mobilnej siete obyvateľ dostane SMS, upozornenie o prebiehajúcom sčítaní.

Sčítanie obyvateľov je koncipované a realizované s výrazným zreteľom na obyvateľov so zdravotným znevýhodnením. Obyvateľ so zdravotným znevýhodnením má možnosť sčítať sa vo vlastnom známom prostredí. O sčítaní obyvateľov bude obyvateľ informovaný na úrovni obce, kde obyvateľ získa aj konkrétnu informáciu o kontaktnom mieste v obci a jeho prevádzkových hodinách a tiež informáciu o telefónnom čísle na ktorom môže požiadať obec o pomoc mobilného asistenta, ktorý obyvateľa navštívi na mieste stanovenom v požiadavke. Sčítací formulár obsahuje výrazne menší počet otázok ako kedykoľvek v minulosti, čím sa zníži aj záťaž obyvateľa štátnou správou.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o stave prípravy a zámeroch jednotného systému posudzovania zdravotného postihnutia**

Bod uviedla JUDr. Katarína Fedorová, PhD., generálna riaditeľka sekcie sociálnej politiky MPSVR SR. Uviedla, že v októbri 2020 informovala Národnú radu občanov so zdravotným postihnutím v SR a niektoré reprezentatívne organizácie osôb so zdravotným postihnutím o svojom zámere zjednotiť posudkovú činnosť v oblasti kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia, sociálnych služieb a posudzovania dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa na účely rodičovského príspevku. Majú záujem vychádzať z metodiky WHODAS 2.0. Tento dotazník spolu s metodikou WHO poslali na odskúšanie niektorým organizáciám. S dotazníkom skúsia ďalej pracovať. Začiatkom roka plánujú osloviť v tejto veci aj ďalšie reprezentatívne organizácie.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Podnet vo veci nedostupnosti online titulkovania**

Bod uviedla PharmDr. Katarína Kluková, členka výboru zastupujúca skupinu osôb so stratou sluchu, ktorých primárnou formou komunikácie je národný hovorený jazyk s využitím kompenzačných a zdravotníckych pomôcok. Prítomných informovala, že nedostupnosť online titulkovania vníma ako zásadný problém, ktorý sa výrazne prehĺbil a každodenne sa prejavuje od začiatku pandémie COVID-19, kedy všetci členovia vlády aj prezidentka SR začali vystupovať v televízii s rúškami na tvári a majoritná skupina sluchovo postihnutých osôb si nemôže pomôcť napr. odzeraním z úst a porozumenie hovoreného slova je cez rúško tak oveľa horšie až skoro žiadne.

Vysvetlila, že v reálnom živote a každodennej praxi to znamená, že od nástupu pandémie COVID-19 až 99 % sluchovo postihnutých, nemá sprostredkované skoro žiadne a už vôbec nie plnohodnotné informácie, najmä zo žiadnej tlačovej konferencie, zo žiadneho vystúpenie členov vlády či prezidentky SR. Na rozdiel od 1 % nepočujúcich, pre ktorých sa tlmočníci začali počas tlačových besied a vystúpení členov vlády vyskytovať takmer okamžite.

Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím JUDr. Zuzana Stavrovská informovala, že postupom, ktorým nie je zabezpečené tlmočenie pre ľudí, ktorí nepoužívajú slovenský posunkový jazyk dochádza k porušovaniu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, čo sa týka poskytovania prístupnosti k informáciám.

Mgr. Zora Turancová z Ministerstva kultúry SR vysvetlila, že podľa aktuálne platného stavu nemá Ministerstvo kultúry SR kompetenciu ovplyvniť to, či tlačové konferencie a vystúpenia členov vlády SR, ktoré sú vysielané v priamom prenose budú zabezpečené titulkami. Informovala, že sa pripravuje legislatívna zmena, ktorá by mala byť predložená do legislatívneho procesu v budúcom kalendárnom roku. Táto pripravovaná legislatívna zmena súvisí aj s transpozíciou Smernice EU o audiovizuálnych mediálnych službách.

Marta Gajdošíková, riaditeľka Dvojky v RTVS uviedla, že RTVS si všetky súčasne platné zákonné povinnosti vo vzťahu k sprístupneniu programového obsahu pre nepočujúcich a nevidiacich občanov plní. Požiadavku na online titulkovanie RTVS akceptuje a akonáhle by získala dodatočné financie na pokrytie všetkých potrebných náležitostí v súvislosti s novým legislatívnym nastavením, je pripravená zabezpečiť online titulkovanie naživo vysielaných spravodajských programov.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o plánoch podpory stabilizácie a rozvoja sociálnych podnikov v SR**

Bod uviedla PhDr. Iveta Mišová, členka výboru zastupujúca skupinu osôb s mentálnym postihnutím. Vysvetlila, že podnet iniciovala z dôvodu, že MPSVR SR spustilo nový Národný projekt zameraný na podporu registrovaných sociálnych podnikov. Veľmi sa tomu teší, pretože to pomôže pri zamestnávaní znevýhodnených skupín obyvateľov. Uvedené sa bude riešiť v ostatných regiónoch, ale žiaľ o túto podporu sa nemôžu uchádzať sociálne podniky, ktoré majú sídlo na území Bratislavského samosprávneho kraja. Upozornila, že aj v rámci Bratislavského samosprávneho kraja sa nachádzajú znevýhodnené skupiny obyvateľstva.

Na základe uvedeného odbor sociálnej ekonomiky MPSVR SR pripraví informáciu pre ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR k požiadavke pani Ivety Mišovej, členky výboru zastupujúcej skupinu osôb mentálnym postihnutím, ohľadne dvojčky pre Národný projekt Investičná pomoc pre sociálne podniky v Bratislavskom samosprávnom kraji.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o príprave Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2025**

Riaditeľ odboru sociálnych služieb MPSVR SR PhDr. Miroslav Cangár, PhD. informoval, že Inštitút pre výskum práce a rodiny spracoval vyhodnotenie naplnenia Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020, ktorý bude podkladom pre pokračujúce Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030. Predpokladaný termín prijatia dokumentu je koniec prvého štvrtého roka 2021.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o schválenom nariadení vlády č. 173/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok na rok 2021**

Riaditeľ odboru sociálnych služieb MPSVR SR PhDr. Miroslav Cangár, PhD. informoval o zvýšení finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok na rok 2021. Vysvetlil, že výšku finančného príspevku na poskytovanie uvedenej sociálnej služby ustanovuje vláda Slovenskej republiky na príslušný kalendárny rok nariadením vlády Slovenskej republiky vždy na obdobie od 1. januára do 31. decembra. Finančný príspevok je účelovo určený na mzdy a odvody zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Poskytnutie rámcových informácií o prijatých legislatívnych opatreniach v oblasti sociálnych služieb v súvislosti so zmiernením dôsledkov šírenia ochorenia COVID-19**

Riaditeľ odboru sociálnych služieb MPSVR SR PhDr. Miroslav Cangár, PhD. informoval o tom, že Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR počas prvej aj druhej vlny pandémie intenzívne spolupracuje so samosprávou, poskytovateľmi sociálnych služieb, ale aj s Hlavným hygienikom SR a Ministerstvom zdravotníctva SR a pripravilo viacero opatrení a usmernení s cieľom zabezpečiť informovanosť, jednotný postup v boji s pandemiou, poskytovanie sociálnych služieb aj v čase pandémie, ako aj s cieľom zmierniť dôsledky prijímaných protiepidemiologických opatrení. Všetky prijaté nariadenia sú zverejnené na stránke MPSVR SR.

Výbor zobral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o postupe transpozície smernice EU 2019/882 o požiadavkách na prístupnosť tovarov a služieb**

Riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR JUDr. Ján Gabura informoval členov výboru o postupe transpozície smernice EU 2019/882 o požiadavkách na prístupnosť tovarov a služieb, ktorej cieľom je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a uľahčiť spoločnostiam cezhraničné poskytovanie prístupných výrobkov a služieb. Uviedol, že smernica znižuje prekážky pri cezhraničnom obchode a prispieva k posilneniu hospodárskej súťaže na základe stanovenia spoločných požiadaviek na prístupnosť vybraných výrobkov a služieb na úrovni EÚ (osobné počítače, samoobslužné terminály vrátane bankomatov, telefonické a audiovizuálne zariadenia a služby, bankové služby, elektronické knihy a elektronický obchod). Smernica tiež zlepšuje postavenie osôb so zdravotným postihnutím a ich plné zapojenie sa do života spoločnosti. Cieľom je aj uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania v prístupe k tovaru a službám osobami so zdravotným postihnutím ako aj ku koherentnej implementácii Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Uviedol, že gestorom transpozície Európskeho aktu o prístupnosti je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odbor integrácie osôb so zdravotným postihnutím. Informoval, že k problematike transpozície je vytvorená pracovná skupina zo zástupcov reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím a rezortov, ktorých sa problematika transpozície týka. Zástupcovia ministerstva vypracovali analýzu legislatívy, v ktorej sú uvedené všetky zákony, ktorých sa transpozícia týka. V máji 2020 malo prebehnúť rokovanie pracovnej skupiny, vzhľadom na pandémiu COVID-19 sa stretnutie neuskutočnilo. Ďalšie stretnutie pracovnej skupiny je naplánované na január 2021.

Výbor zobral informáciu na vedomie.

➤ **Rôzne**

Do bodu Rôzne neboli uplatnené žiadne návrhy.

Štátna tajomníčka poďakovala prítomným za ich príspevky a ukončila zasadnutie výboru.

Schválila, dňa 11. decembra 2020

PhDr. Soňa Gaborčáková v. r.

štátna tajomníčka
predsedajúca zasadnutiu
Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím